

Çelik Bey'i Yitirdik

Çelik Gülersoy, çok özel bir insandı. Merakları, örgütleme yeteneği, insanlarla ilişki kurma başarısıyla, her-kese örnek olacak özelliklere sahipti. Yaptıklarını hepimiz biliyoruz. Nasıl yaptığını da az çok biliyoruz. Çelik Bey, elindeki olanakları İstanbul için harcadı. Kendisi İstanbul için yaşadı, İstanbul'la haşır neşir oldu. Bu kent için yaşarken öldü.

Yaşama veda ettiği gün Büyüka-da'da restore ettirdiği Fabiato Köşkü'nün bahçesinde klasik müzik konseri dinliyordu. Yazları, Büyükada Kültürevi olarak adlandırdığı bu mekânda düzenlediği klasik müzik konserlerinden birisiydi bu.

Son yıllarda en çok emek verdiği, bulunmaktan en çok keyif aldığı yer Büyükada'ydı. Önce Nizam caddesinde **Ahmet Emin Yalman**'ın adıyla anılan köşkü Turing için alıp tamir ettirdi. Hemen o binanın arkasında ise kendisine ahşap güzel bir ev almıştı. Daha sonra **Istemihan Talay**'ın Kültür Bakanlığı döneminde Fabiato

Köşkü'nü Hazine'den devraldı. Orayı restore ettirip kullanıma açtı.

İki yıl önce ise Büyükada İskeleyi'nin üzerindeki mekânı Turing Cafe olarak hizmete sundu. Çelik Bey, bu binaların, bahçelerin ve kafelerin restorasyonu sırasında Ada'nın tarihine ve eski eserlerin korunmasına meraklı olanların zaman zaman eleştirilerine uğradı. Eleştirilerden öğrenen bir insandı.

En son yaptığı Turing Cafe'nin restorasyonu sırasında Büyükada'nın restorasyonu konusunda en duyarlı isimlerinden ressam **Tiraje Dikmen**'e danıştı. Onun önerilerini dikkate aldı. Kendisini Fabiato Köşkü'nün bahçesini düzenlemesi nedeniyle eleştirilenle karşılaştığında şöyle söylüyordu: "Her şeyi Tiraje Hanım'a danıştım. Bir eleştiriniz varsa günah benim değil." Geçekten de Büyükada İskeleyi'nin üzerindeki Turing Ca-

fe herkesi mutlu etmişti.

★★★

Çelik Bey dostumdur. Onunla tarih ve felsefe üzerine sohbet etmekten özel bir zevk alırdım. Zaman zaman yazılarımda onun adından söz etmeden onunla konuştuklarımızı aktarırdım olurdu. Gülersoy, derin bir tarih bilgisine sahipti. Ondandır bilmediğimiz çok özel öyküler dinlerdik. Cumhuriyet devrimlerinin korunmasına ve geliştirilmesine önem verirdi.

Fikir tartışmalarında da eleştirilere açık bir tutum gösterirdi. Örneğin bir gün bir konuda tartıştıysak ve ikna olmuşsa ertesi gün bunu telefon edip söyleyebilecek kadar çelebiydi, kendine güvenliydi. Hatasını kabul etmekten çekinmezdi. Bu yönüyle de bizleri etkilerdi. Ondandır öğrendiklerimiz içinde bu özelliği de vardı.

Çelik Gülersoy, Büyükada'nın tahrip edilmesini, tarihi binaların yıkıl-

masını, Ada'nın dört bir yanında vızır vızır dolaşan, devlet kurumlarına ait mekânlara zarar verdiğini gördükçe çok üzülüyordu. Bu konuda Ada'nın yöneticilerine eleştiri ve uyarılarını iletliyordu. Zaman zaman Büyükada'daki tahribata, kuralsızlığa duyduğu üzüntü nedeniyle Büyükada'yı terk etmeyi düşündüğünü söylediği bile oluyordu. Çelik Bey çalışkandı. Sürekli projeler üretir, yeni bir şeyler yapmaya çalışırdı. Her karşılaşmamızda yeni projelerden söz ederdi. Ressam Tiraje Dikmen onunla iki gün önceki karşılaşmalarını ve konuşmalarını aktardı: "Son gördüğümde çok zayıflamıştı. Her zaman olduğu gibi romantizmalarından şikâyet ediyordu. Bu yıl küçük bir tekne satın aldığını, Adalar çevresinde sandal gezileri yapabileceğimizi söylüyordu."

Çelik Bey'in ölümünü duyan **Sabahattin Çetin** telefon etti, bir anısını

aktardı: "Nurettin Sözen'in belediye başkanı seçildiği 1989 seçimlerinden önce SHP'ye aday arıyorduk. Erdal İnönü ve Sevinç İnönü aday tespiti için İstanbul'a gelmişlerdi. Çelik Gülersoy'u önerdim. İnönüler çok sevindiler. Erdal Bey'in önerisi üzerine Gülersoy'la görüştüm. O da heyecanlandı. Ancak bazı tereddütleri vardı. 'Kolay yıpratılabilirim' dedi. Olmadı. Erdal Bey, Gülersoy'un kentin tarihsel dokusuna yaptığı katkılara çok önem veriyordu."

Çelik Gülersoy hukukçuydu, yöneticiydi. Turing kurumunun bütün olanaklarını İstanbul'a harcadı. İstanbul için yaşadı, İstanbul için yaşarken öldü. 73 yaşındaydı. Daha yapabileceği çok şeyler vardı. Mutlaka yeni keşiflerde bulunurdu.

Çelik Gülersoy'lar kolay yetişmiyor. Onunla birlikte ülkemiz önemli bir birikimini, bir İstanbul efendisini, bir aydını yitirdi. Yerini zor doldururuz. Onu sevgiyle, dostlukla, saygıyla uğurluyoruz.

2003.9.8

TT-503608

8.7.2003

Kişisel Arşivlerde İstanbul Belleği
Taha Toros Arşivi

